

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

COĞRAFYA DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI
(Kritik konu ve kazanımlar)

(10. Sınıf)

2019 – 2020
Eğitim Öğretim Yılı
İkinci Dönem

10. SINIF

ÜNİTELER	MEVCUT KAZANIM SAYISI	KRİTİK KAZANIM SAYISI	KRİTİK OLMAYAN KAZANIM SAYISI
DOĞAL SİSTEMLER	5	4	1
BEŞERİ SİSTEMLER	12	7	5
KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER	1	1	0
ÇEVRE VE TOPLUM	4	4	-
TOPLAM	33	16	6

KAZANIM VE AÇIKLAMALAR

10.1. DOĞAL SİSTEMLER

10.1.13. Türkiye’deki toprakların dağılımını etkileyen faktörler ile toprak tiplerini ilişkilendirir.

10.1.15. Bitki toplulukları ve türlerini genel özelliklerine göre sınıflandırır.

10.1.16. Bitki topluluklarının dağılışı ile iklim ve yer şekillerini ilişkilendirir.

10.1.17. Türkiye’deki doğal bitki topluluklarının dağılımını yetiştirme şartları açısından analiz eder.

Türkiye’deki endemik ve relict bitkilerin dağılışı, önemi ve korunması gerekliliği üzerinde durulur.

10.2. BEŞERİ SİSTEMLER

10.2.1. İstatistikî verilerden yararlanarak nüfus özellikleri ve nüfusun önemi bulunur.

a) Nüfus artış ve azalışının olumlu ve olumsuz etkilerine örnek ülkeler üzerinden örnekler verilir.

b) Nitelikli genç nüfusun ülkelerin kalkınmasındaki önemi vurgulanır.

c) Nüfus artış hızı ile ülkelerin kalkınması arasındaki ilişkiye yer verilir.

10.2.3. Nüfusun dağılışı üzerinde etkili olan faktörler ile dünya nüfusunun dağılımını ilişkilendirir.

Nüfus yoğunluğunu hesaplama yöntemlerinden sadece “Aritmetik Nüfus Yoğunluğu”na yer verilir.

10.2.4. Nüfus piramitlerinden hareketle nüfusun yapısıyla ilgili çıkarımlarda bulunur.

a) Temel nüfus piramitlerinin özellikleri verilir.

b) Nüfus piramidi oluşturulması sağlanır.

10.2.6. Türkiye’de nüfusun dağılımını, nüfusun dağılımında etkili olan faktörler açısından değerlendirir.

10.2.7. Güncel verilerden yararlanarak Türkiye nüfusunun yapısal özelliklerini analiz eder.

Türkiye nüfusunun cinsiyet yapısı verilirken toplumsal cinsiyet adaleti ve eşitliğine değinilir.

10.2.8. Tarihî metin, belge ve haritalardan yararlanarak dünyadaki göçlerin nedenleri ve sonuçları hakkında çıkarımlarda bulunur.

a) Tarihteki önemli Türk göçlerinin sebepleri üzerinde durulur.

b) Güncel mülteci göçlerine yer verilir.

10.2.9. Türkiye'deki göçleri sebep ve sonuçları açısından değerlendirir.

a) Cumhuriyet'ten günümüze gerçekleşen iç ve dış göçlerin ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerine yer verilir.

b) Türkiye'ye göç etmek zorunda kalan topluluklara karşı saygılı ve paylaşımcı bir tutum sergilemenin gerekliliği vurgulanır.

10.3. KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER

10.3.1. Uluslararası ulaşım hatlarını bölgesel ve küresel etkileri açısından analiz eder.

İstanbul'daki 3. Hava Limanı ve Kanal İstanbul projelerinin bölgesel ve küresel etkilerine yer verilir.

10.4. ÇEVRE VE TOPLUM

10.4.1. Afetlerin oluşum nedenlerini ve özelliklerini açıklar.

Coğrafi problemlerin çözümünde CBS ve diğer mekânsal teknolojilerden yararlanıldığına dair örneklere yer verilir.

10.4.2. Afetlerin dağılışı ile etkilerini ilişkilendirir.

10.4.3. Türkiye'deki afetlerin dağılışı ile etkilerini ilişkilendirir.

10.4.4. Afetlerden korunma yöntemlerini açıklar.

a) Farklı ülkelerde doğal afetlere karşı yapılan uygulamalara yer verilir.

b) Ülkemizde depremler başta olmak üzere, afetlere karşı bilinç oluşturma'nın önemi üzerinde durulur.

c) Afetlerin meydana gelme sürecinde bireylere düşen sorumluluklara değinilir.